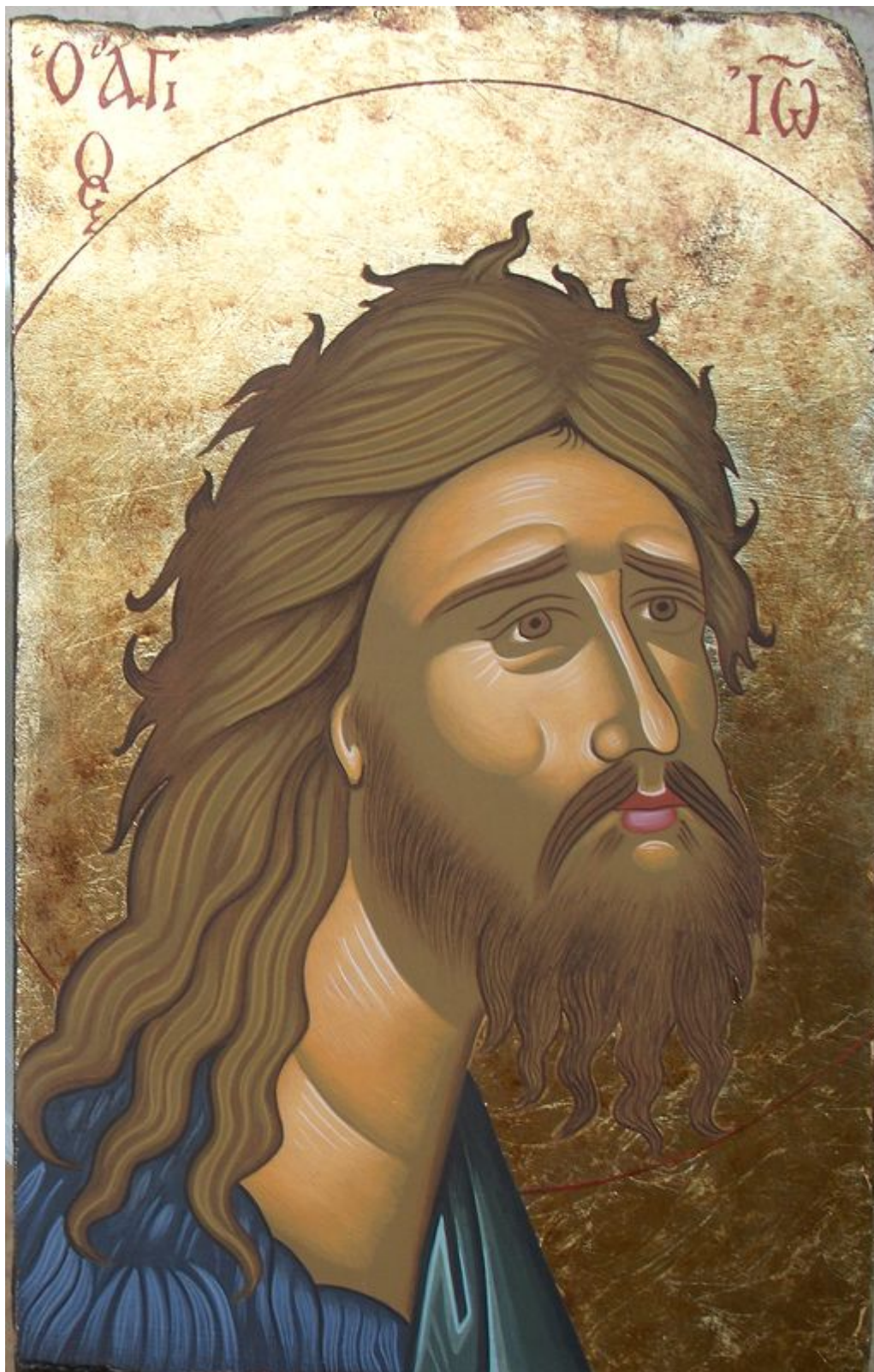

Βιβλικές μορφές και Ψαλμοί στη διδασκαλία του γέρ. Αιμιλιανού

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

η. Ο Πρόδρομος και Βαπτιστής Ιωάννης είναι ο κήρυκας, ο μάρτυρας, ο « μείζων εν γεννητοίς γυναικών»[137], ο συγκεφαλαιωτής των δύο Διαθηκών , ο ευθύνων τας τρίβους Κυρίου, ο νέος Ηλίας που έχει ζήλο για το Θεό , ο φίλος του Νυμφίου [138], ο ορών τον Αμνόν του Θεού. Πρότυπο των μοναχών η ερημητική - νηπτική ζωή του χάρη στην οποία συναντά το Θεό και ερωτά για τον Κύριο, λαμβάνοντας τη δεσποτική απόκριση [139]. Μπορεί με απλό τρόπο να θεολογεί δείχνοντας τον ερχόμενον Μεσσία [140]. Η ταπείνωση του Ιωάννη υπαγορεύεται στον πρόλογο του Ευαγγελίου του Ιωάννη όπου συσχετίζεται ο Πρόδρομος με τον ενσαρκωθέντα Θείο Λόγο «... ουκ ην εκείνος το φως , αλλ ίνα μαρτυρήση περί του φωτός...» και με την Εκκλησία : «...ούτος ήλθεν εις μαρτυρίαν, ίνα μαρτυρήση περί του φωτός , ίνα πάντες πιστεύσωσι δι' αυτού...(Ιω. 1.7 κ.ε)». Η ελάττωσή του εν Χριστώ[141] αποτελεί προτύπωση ενός ιδιότυπου προσωπικού « αφανισμού », όταν η ανθρώπινη ύπαρξη εμφορείται από το Χριστό[142]. Για να εξάρει ο Κύριος τη δόξα των υιών της Βασιλείας , τους τοποθετεί σε ανώτερη μοίρα από το προφητικό χάρισμα αλλά όχι την αγιότητα του Βαπτιστή.

Πηγή: <http://athirma.gr/>

Θ. Ο Απόστολος Παύλος δέχεται θαυμαστώως την κλήση του Κυρίου στο αποστολικό αξίωμα , ως αποτέλεσμα της προσευχής και της νηστείας της Εκκλησίας[143]. Το όραμα της Δαμασκού και η ανάβλεψη - σωματική και ψυχική - γίνεται απαρχή μιας νέας ζωής , η οποία κυριαρχείται από την παρουσία της Βασιλείας του Πατρός και του Υιού και του Αγίου

Πνεύματος[144]. Στο μήκος της πολύπλαγκτης ζωής του, καυχάται μόνον για τα υπέρ Χριστού και της Εκκλησίας παθήματά του[145]. Κήρυκας της ειρήνης και της καταλλαγής με το Θεό [146], της εν Χριστώ αναγεννήσεως και αναμαρτησίας [147], παρά το αδύναμο της ανθρώπινης ύπαρξης , βιώνει την παρουσία του Χριστού και θεολογεί βιωματικώς[148]. Παρόλα ταύτα δεν εμποδίζεται στην πρακτικότητα της καθημερινής ζωής στην αντιμετώπιση των χρειών του , τις οποίες αναφέρει στην Εκκλησία. Ο Παύλος θεωρείται από το Γέροντα, πλην των προαναφερθέντων, ο απλανής διδάσκαλος της ερημητικής - ησυχαστικής -μοναχικής βιοτής , ο διδάσκαλος της πίστεως , ο προνοητής των εκκλησιών μετά το Θεό, ο θεώμενος τα άρρητα , ο υπέρ Χριστού πάσχων[149]. Στην προσωπικότητά του στηρίζει ο Γέροντας το πλείστον των αγιογραφικών του αναφορών , ώστε να τεκμηριώσει τα εμπειρικά διδασκόμενα στο ποίμνιό του. Η βαθύτατη γνώση της θεολογίας του αποστόλου Παύλου οδηγούν το Γέροντα στην επίμονη διδασκαλία του πλατυσμού της καρδιάς , ώστε να χωρήσει ο πιστός το Θεό και τον κόσμο και εν τέλει να χωρηθεί από το Θεό και να γίνει μέτοχος της ζωής Του[150].

Στο σύνολο των βιβλικών μορφών που σημειώνονται στα κείμενα του Γέροντος υπάρχουν και πλείστα άλλα πρόσωπα όπως οι Άβελ, Μελχισεδέκ , Ααρών , Αββακούμ, Σαμουήλ , Γεδεών ,Ελισαίος, Ναθαν, Ελεάζαρος, Δανιήλ, Ιεζεκιήλ , Βαρούχ , Σολομών , Πέτρος , Ιακώβος Αδελφόθεος , Μαρία Μαγδαληνή , Ανανίας , Ζακχαίος , Λαζαρος κ.α. που συμπληρώνουν βασικές διδαχές του γέροντος Αιμιλιανού, όπως εν πλάτει εκτίθενται στις κυριότερες μορφές των βιβλικών του αναλύσεων.

Γ.Η ερμηνεία του Ψαλτηρίου και των ιστορικών βιβλίων.

Στον τρίτο τόμο της σειράς «Κατηχήσεις και Λόγοι» του γέροντος Αιμιλιανού , περιλαμβάνονται δειγματοληπτικά οι ερμηνείες του επί ορισμένων ψαλμών από το Ψαλτήριο του Δαβίδ. Όπως επισημαίνεται από τους επιμελητές της έκδοσης , ο Γέροντας δια των λόγων του επιποθεί να καταστήσει το Ψαλτήριο ως τερπνό λάλημα και άκουσμα των πνευματικών τέκνων του[151]. Πρόκειται για το βιβλίο εκείνο που συνάπτει σε αίνο του Θεού την ευχαριστία αλλά και την ικεσία, ομολογεί τα μεγαλεία Του, εξίσταται από τα θαυμάσιά Του, εκφράζει την παγκοσμιότητα του μηνύματος της σωτηρίας δι' Αυτού κι έτσι προετοιμάζει την εσχατολογία εφόσον προτυπώνει τον διηνεκή ύμνο της Ημέρας Κυρίου [152]. Ο ισραηλιτικός λαός δια των ψαλμών , και πριν τον Δαβίδ, ανέφερε στο Θεό τα εσώτερα βιώματά του και την εν γένει ζωή του , έτσι ώστε ο Προφητάνακτας να στοιχήσει σε μια μακρά

παράδοση Διαθήκης αιωνίου μεταξύ Θεού και λαού. Φύσει συναισθηματικός , άλλοτε εξυμνεί το μεγαλείο , τη μακροθυμία και το έλεος, άλλοτε θρηνεί για τα δεινά της αμαρτίας κι άλλοτε εκφράζει την εσχατολογική προσδοκία. Πρόκειται συνολικά για μια έμπονη κι εναγώνια κραυγή της ψυχής που αγωνίζεται να κοινωνήσει με το Θεό μέσα από τη διαδικασία μιας εσωτερικής πάλης.

Οι Ψαλμοί συνδέονται άμεσα με την ιουδαϊκή και χριστιανική τελετουργία [153]· προϋποθέτουν λατρευτικά - λειτουργικά βιώματα. Σε συνδυασμό με την παρουσίαση των βαθυτέρων νοημάτων τους , ο Γέροντας ως Καθηγούμενος πυκνώνει τη λειτουργική χρήση του Ψαλτηρίου στις ιερές ακολουθίες και τη θεία Λειτουργία , μεταδίδοντας εμπράκτως την ενθουσιαστική και ικετευτική του πεμπτουσία[154]. «...(Το Ψαλτήριον) είναι μία εμβάθυνσις εις την ιστορίαν του λαού του Θεού, εις την αποκάλυψιν των μεγαλείων του και μία οπτασία του Θεού εν ημίν, του Θεού του απεργαζομένου την σωτηρίαν του λαού. Όντως εν τη αναγνώσει των Ψαλμών έχομεν αυτόν τούτον τον Κύριον Σαββαώθ, ο οποίος μεγαλύνει και μεγαλύνεται · έχομεν επομένως μίαν πανοραμικήν εμφάνισιν και εξέλιξιν της Εκκλησίας.

Οι Ψαλμοί βάζουν στο στόμα μας λόγια μετανοίας, συντριβής, εξομολογήσεως, που δεν μπορούν να βρουν οι ψυχρές καρδιές μας, αλλά τα οποία επιθυμούμε. Έτσι μας αξιώνει ο Θεός, αυτό το οποίο δεν μπορούν να κάνουν οι παγωμένες καρδιές, να το επιτύχωμεν τη βοθεία του Ψαλτηρίου και να έχωμεν από τον Θεόν την αμοιβή εις την κατά πρόθεσιν επιθυμία μας. Εκεί θα βρούμε ψαλμούς που δοξολογούν τον Θεόν, ψαλμούς δια των οποίων ομιλεί ο Θεός προς ημάς, ψαλμούς με τους οποίους ομιλούμεν ημείς εις τον Θεόν, ιδιαίτατα μεσσιακούς και λυρικούς, που απηχούν τα δονήματα της καρδιάς μας. Εκεί θα βρούμε την σύναξιν της Εκκλησίας εν διαρκεί γενέσει ...»[155].

[Συνεχίζεται]

[137] *Μτθ. 11,11* και Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ. παρ., Κατηχήσεις, τ. 2 σ. 209.

[138] *Λουκ.1,16 κ.ε και Ιω.3,27-30*

[139] Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ. παρ. , Κατηχήσεις τ. 5 σ. 49, 71.

[140] Οπ. παρ., Κατηχήσεις τ.2, σ. 114 και 305 ,317.

[141] Οπ. παρ., Κατηχήσεις τ. 4, σ.71. Πρβλ. *Ιω. 3,30*

[142] Πρβλ. *Ρωμ.14, 9 και Γαλ. 2,20*

[143] Πρβλ. *Πραξ. 13,2* και Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ. παρ., Κατηχήσεις τ. 2 σ.316.

[144] Αρχιμ.Αιμιλιανού , οπ. παρ. , Κατηχήσεις τ. 4, σ. 33 – 65.

[145] Πρβλ. *Α Κορ. 2.2* και Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ. παρ. , Κατηχήσεις τ. 4, σ. 80.

[146] *Ρωμ. 5,10, Β Κορ. 5,18-19* και Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ. παρ., Κατηχήσεις τ. 5, σ.256.

[147] *Εβρ. 10,26* και Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ. παρ. , Κατηχήσεις τ. 3, σ. 45.

[148] Οπ. παρ., Κατηχήσεις τ. 2, σ. 57 , 291, 306 321, πρβλ. *Ρωμ.7,24* και *9,26 Β Κορ. 11,23*

[149] Οπ. παρ. , Κατηχήσεις τ. 1, σ. 158 (πρβλ. *Α Κορ. 7,25-40*), σ.227 (πρβλ. *Ρωμ. 4,3 κ.ε*) σ. 233 (πρβλ. *Ρωμ. 15,30* και *Β Κορ.11,28*) σ. 265 (πρβλ. *Β Κορ. 12,2*) σ. 297-8 (πρβλ. *Πραξ.5,41* και *Α Πετρ.1,6-7*)

[150] Πρβλ.[*Β Κορ. 6,11- 13*

[151] Αρχιμ. Αιμιλιανού ,οπ. παρ. , Κατηχήσεις τ.3, σ. 13 κ.ε.

[152] Λεξικό Βιβλικής Θεολογίας οπ.παρ., σ. 40 κ.ε.

[153] Ιωάννου Φουντούλη, *Λειτουργική Α* , Θεσ/νίκη 1993, σ.24 , 78-80.

[154] Γέννημα αυτής της πρακτικής είναι η μελοποίηση του Ψαλτηρίου -πλην των παραδοσιακά ψαλλομένων- από τον ιερομόναχο μουσικοδιδάσκαλο Γρηγόριο Σιμωνοπετρίτη και η έκδοσή του υπό τον τίτλο: «*Ψαλτήριον Τερπνόν*» το 1995.

[155] Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ. παρ., Κατηχήσεις τ. 4 , σ. 117 , πρβλ. Μ. Βασιλείου , *Ομιλία εις τον νθ' ψαλμόν 2* στην P.G. 29, 464 Β C και του ιδίου *Επιστολή 207, 3* , P.G. 32 , 764B